

KERSTSPECIAL EMIEL ENNEMAN

naam **Emiel Enneman**
woonplaats **Bathmen**
bedrijf **95 melkkoeien**
leeftijd **32**

‘Ik zie de kinderen vaker dan iemand met een baan’

Een bedrijfsovername buiten de familie is op zichzelf al bijzonder. Maar een boerderij waar dat twee keer achter elkaar gebeurt, is uniek. Wim en Jantiena Enderink begonnen hun boerenloopbaan op het bedrijf van een buurman en geven nu het stokje door aan Emiel en Claudia Enneman.

TEKST TIJMEN VAN ZESSEN

De bus van een aannemer staat voor de deur. Er wordt volop verbouwd op het erf van Wim (65) en Jantiena (61) Enderink uit Bathmen. Vanaf maart is het de bedoeling dat Emiel (32) en Claudia (31) Enneman met hun kinderen Noud (4) en Tijn (1) intrekken in de tweede bedrijfswoning. ‘Ik kom wel van een boerderij, maar mijn ouders hebben een klein bedrijf. Ze hebben altijd hun best moeten doen om de eindjes aan elkaar te knopen’, vertelt Emiel in de woonkamer van Wim en Jantiena. Hij kreeg van zijn ouders het advies om vooral ook te kijken naar mogelijkheden buiten het ouderlijk bedrijf.

Emiel ging alsnog in maatschap met zijn ouders. Kort voordat het melkquotum werd afgeschaft, werden er plannen gemaakt voor een uitbreiding van het bedrijf, maar de haalbaarheid ervan bleek ingewikkeld. Emiel bleef zich oriënteren op een kans om elders op een boerderij aan de slag te gaan. ‘Mijn doel was een boerderij over te nemen waar je van kunt bestaan. Ik wil er niet mijn leven lang naast blijven werken, dan kun je niet genieten van het bedrijf.’

Lange tijd te gast

Dat genieten van het boerenwerk zit diep. Voor Enneman is het de vrijheid die hem aanspreekt. ‘Je hoeft je als boer niet aan iemand te verantwoorden, je bent eigen baas. Ik zie het als “a way of life”, meegaan met de seizoenen en dicht bij je gezin staan. Als we straks hier op de boerderij wonen, zie ik mijn kinderen vaker dan iemand met een baan.’

In september 2014 kwamen Enneman en Enderink via via met elkaar in contact. Na enkele momenten van kennismaking ging Emiel bij Wim en Jantiena aan het werk. Er was een klik en in mei 2015 ging het drietal met elkaar in maatschap. ‘In het begin

voelt dat best raar’, zegt Emiel. ‘Het zijn je ouders niet, je bent er niet opgegroeid, je voelt je lange tijd te gast. Bij een verschil van mening durfde ik dat niet zo snel te zeggen als thuis tegen mijn ouders. Je vraagt je af: wanneer wordt dit mijn eigen plek?’ Het besluit om in maatschap te gaan kwam best snel, realiseert ook Wim Enderink zich. ‘Wanneer doe je het goed? Dat weet je pas achteraf.’

De eerste jaren werkte Emiel nog buiten de deur, maar in 2018 draaiden de rollen om; toen koos Enderink ervoor om zelf op zoek te gaan naar een baan. ‘Als ik wil dat Emiel zich hier kan ontplooiën, dan wil ik hem niet voor de voeten lopen’, zegt Wim daarover. Hij kan het weten, want hij kwam zelf ook als buitenstaander in het huidige bedrijf terecht.

Duimpjes omhoog

Enderink werd ook op een boerderij geboren, maar toen hij zes jaar oud was, startte zijn vader een kruidenierszaak. ‘Dit bedrijf was van onze burens en ik liep hier als kind altijd rond. Er waren geen kinderen, geen opvolgers, en toen ik ouder werd, kreeg ik de vraag of ik wilde boeren. Zo ging dat.’

Enderink nam die kans met beide handen aan, ook al was niet iedereen enthousiast. Zijn kennissen, de accountant, allemaal zeiden ze: waar begin je aan? Maar hij bleef er nuchter onder. ‘Stel dat het spaak loopt, dacht ik. Dan neem ik een winstdeel uit het bedrijf en ga ik wat anders doen.’

Voor Emiel komt de druk om het niet te doen eerder van buiten het bedrijf. Kwesties over stikstof en klimaat frustreren menig melkveehouder. ‘Het beeld dat in de media over boeren bestaat, klopt niet altijd. Vorig jaar op 16 oktober reed ik mee met de trekker naar Den Haag. Onderweg allemaal duimpjes omhoog vanuit de auto’s. Dat stelde mij gerust.’ |